

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 14P/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121201613
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Macášková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2121201613.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, sudkyňou JUDr. Danou Macáškovou, vo veci starostlivosti o maloletú: S. R., T. X.XX.XXXX, H. U. XXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: matky - G. R., T. XX.X.XXXX, H. S. S. XXX, zastúpená: JUD. Eva Koleničová, advokátka so sídlom Paulínska 20, Trnava a otca: I. R., T. X.X.XXXX, H. R. Y. XX, U.Č. T. W., o návrhu navrhovateľov: X. I. I. G., T. XX.X.XXXX, H. U. XXX, X. U.B. G., T. X.XX.XXXX, H. U. XXX, obaja zastúpení: JUDr. Barbora Petrovič, advokátka so sídlom Hlavná 44, Trnava na zverenie maloletej S. do náhradnej osobnej starostlivosti a o návrhu matky na úpravu práv a povinností k maloletej S., takto

rozhodol:

I. Maloletá S. R. sa zveruje do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti I. I. G. Z. U. G., ktorí budú vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú S. a budú maloletú S. zastupovať v bežných veciach a spravovať jej majetok.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej S. sumou 160,-eur mesačne a to vždy do 20. dňa v mesiaci, príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej S. sumou 120,-eur mesačne a to vždy do 20. dňa v mesiaci, príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

IV. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletou S. každý párny kalendárny týždeň v roku od piatka od 17.00 hod. do nedele do 16.00 hod. s tým, že si maloletú prevezme a po skončení styku odovzdá v mieste bydliska I. I. G. Z. U. G..

V. Návrh matky sa zamietá.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. V predmetnej veci navrhovateľka I. I. G. doručila dňa 25.3.2021 súdu návrh, ktorým sa vo veci samej domáhala zverenia maloletej S. do svojej starostlivosti a zároveň žiadala nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým súd zverí maloletú S. do jej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že jej brat I. R. - otec maloletej S. sa rozviedol dňa 10.2.2021. O rozvod požiadal brat pretože bývalá manželka - matka maloletej S. začala požívať alkohol a deti sú v jej domácnosti pod psychickým tlakom a ich manželstvo už dlhšiu dobu nefungovalo. Maloletá S. bola zverená do starostlivosti otca, ktorý je v súčasnosti od 24.3.2021 vo výkone trestu odňatia slobody v Leopoldove. Príkladne sa staral o svoje deti. Pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody dňa 24.3.2021 ju brat požiadal, aby požiadala súd o zverenie maloletej S. do dočasnej starostlivosti, maloletá S. sa odmieta vrátiť k svojej matke pretože to u nej psychicky nezvláda.

Ďalej navrhovateľka uviedla, že žije v usporiadanom manželstve, má dve deti. Nikdy nebola trestne stíhaná, žije čestne spolu s manželom a rodičmi a ďalšími súrodencami vo svojom dome. Maloletá S. chce bývať s nimi. Maloletú S. žiada zveriť do svojej dočasnej starostlivosti a to po dobu pokiaľ sa jej otec nevráti z výkonu trestu odňatia slobody.

2. Dňa 9.4.2021 doručila navrhovateľka I. I. G. a jej manžel U. G. súdu návrh (datovaný 8.4.2021), ktorým žiadali vo veci samej zveriť maloletú S. do spoločnej náhradnej starostlivosti a rodičom uložiť povinnosť platiť na výživu maloletej. Návrh odôvodnili totožne ako návrh uvedený a odôvodnený v bode 1. tohto rozhodnutia.

3. Dňa 29.3.2021 doručila matka maloletej S. (prostredníctvom splnomocnenej zástupkyne) návrh, ktorým sa domáhala vo veci samej zverenia maloletej S. do svojej starostlivosti a uloženia povinnosti otcovi platiť na výživu maloletej. Zároveň žiadala nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým sa domáhala zverenia maloletej S. do svojej starostlivosti a nariadenia, aby ten kto má maloleté dieťa pri sebe vydal dieťa do jej starostlivosti.

Matka návrh vo veci samej odôvodnila tým, že starostlivosť o maloletú bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 10.2.2021, sp. zn. 31P/43/2020, súd schválil dohodu rodičov na základe ktorej bola maloletá S. zverená do osobnej starostlivosti otca. Otec nastúpil výkon trestu odňatia slobody v trvaní cca 3 roky, nedokáže teda zabezpečiť starostlivosť o maloletú S., je preto potrebné, aby bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá toho času zabezpečuje starostlivosť o súrodencov maloletej. Zmena starostlivosti o maloletú a jej zverenie do osobnej starostlivosti matky je toho času v najlepšom záujme maloletej, nakoľko len matka ako rodič maloletej môže maloletej za aktuálnej situácie na strane otca poskytnúť plnohodnotnú starostlivosť a zabezpečiť tak zdravý psychický a fyzický vývoj maloletej.

4. Uznesením č.k. 14P/16/2021 - 79 zo dňa 26.4.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 26Co/71/2021-18 zo dňa 27.10.2021 súd výrokom I. pribral do konania U. G., II. pripustil zmenu návrhu navrhovateľky I. I. G. vo veci samej s tým, že sa bude rozhodovať o návrhu: „Súd zveruje maloletú S. R. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti U. G. Z. I. I. G.. Otec je povinný platiť na výživu maloletej S. výživné v sume 30% sumy životného minima. Matka je povinná platiť na výživu maloletej S. výživné v sume 30% zo sumy životného minima.“ Výrokom III. pripustil zmenu návrhu navrhovateľky I. I. G. na nariadenie neodkladného opatrenia s tým, že sa bude rozhodovať o návrhu v znení: „Maloletá S. R., T. X.XX.XXXX sa ponecháva v náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov I. I. G. Z. U. G. a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zverenie maloletej S. do náhradnej osobnej starostlivosti. Matka je povinná platiť výživné na maloletú S. vo výške 160,- eur mesačne. Otec je povinný platiť výživné vo výške 30% životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa z. č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletou S. každý páry kalendárny týždeň od piatka od 17.00 hod. do nedele do 16.00 hod. a každý utorok od 16.00 hod. do 19.00 hod. s tým, že si maloletú prevezme v mieste bydliska otca a tam ju po skončení stretnutia odovzdá.“ Výrokom IV. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým Maloletú S. R. dočasne zveril do náhradnej osobnej starostlivosti I. I. G. Z. U. G., ktorí budú maloletú S. v bežných veciach zastupovať a spravovať jej majetok a to až do rozhodnutia vo veci samej o zverenie maloletej S. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti a úprave práv a povinností rodičov k maloletej S. R.. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej S. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej S. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, príslušnému úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Matka je oprávnená stretávať sa s maloletou S. každý páry kalendárny týždeň v roku od piatka od 17.00 hod. do nedele do 16.00 hod. a každý utorok od 16.00 hod. do 19.00 hod. s tým, že si maloletú prevezme a po skončení odovzdá v mieste bydliska I. I. G. Z. U. G.. Výrokom V. návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamietol.

5. Z vyjadrenia matky k návrhu navrhovateľky I. I. G. (pôvodný návrh doručený súdu dňa 25.3.2021) doručeného súdu dňa 11.4.2021 vyplýva, že po oboznámení sa s návrhom ako aj s písomným vyjadrením sa maloletej sa matka telefonicky s maloletou skontaktovala a táto jej s plačom oznámila, že ona to napísať nechcela a že jej to tak diktovala teta a že ju to veľmi mrzí. Matka je presvedčená o tom, že maloletá S. je finančne a emočne manipulovaná proti matke ako aj jej rodine.

Maloletá S. má ďalších dvoch súrodencov o ktorých sa matka riadne stará a má ich v osobnej starostlivosti. Počas rozvodového konania, ktoré bolo len prednedačným, cca pred mesiacom a pol ukončené, boli pomery na strane matky a otca riadne prešetrené a dokonca matka spolupracovala s ÚPSVaR-om v Trnave ako aj s občianskym združením Tenenet. Otec bol k tejto spolupráci za súčinnosti súdu a kolízneho opatrovníka tiež vyzvaný ale odmietal túto spoluprácu a maloletá S. v čase keď bola u otca psychologičke ani nezdvíhala telefón.

Je sporné kde sa reálne zdržiava navrhovateľka s rodinou, nakoľko pred mesiacom a pol v rámci rozvodového konania otec kolíznemu opatrovníkovi počas prešetrenia pomerov jeho domácnosti uviedol, že navrhovateľka s manželom a deťmi žije v U. a že sa z rodinného domu odsťahovala. Tvrdil to za účelom preukázania, že maloletá S. bude mať resp. má u neho vhodné podmienky. Rodičia otca požívajú v nadmernej miere alkohol, dokonca bola privolaná aj policajná hliadka pri opileckom incidente, maloletá S. ustráchaná volala matke, že sa dedka bojí a pod. Matka je toho názoru, že nie je v najlepšom záujme maloletej, aby zostávala v takejto domácnosti. S maloletou je potrebné sa učiť, resp. dohliadať na plnenie si školských povinností. Maloletá až do rozvodu rodičov žila v domácnosti matky, ktorá jej poskytovala všetku starostlivosť a to aj v čase keď bol otec niekoľko rokov vo výkone trestu odňatia slobody, v ktorom je opakovane aj aktuálne. Otec maloletej má opakovane problémy so zákonom, opakovane bol odsúdený na trest odňatia slobody. Domácnosť, v ktorej sa aktuálne maloletá nachádza nie je pre ňu vhodná a je v najlepšom záujme maloletej aby vyrastala počas výkonu trestu odňatia slobody otca spolu so svojimi súrodencami a svojou matkou. V mieste bydliska matky má maloletá vytvorené väzby a ako už bolo uvedené do rozvodu rodičov maloletá žila a bývala s matkou, pričom vo výchove a starostlivosti matky neboli k dnešnému dňu preukázané žiadne nedostatky.

Maloletá sa tešila keď otec prišiel z väzenia a venoval sa jej, kupoval jej drahú elektroniku, značkové oblečenie a obuv, zariaďoval jej novú detskú izbu, avšak nie je v záujme maloletej aby bola bez výchovného prostredia v čase výkonu trestu odňatia slobody otca aj napriek tomu, že otec si údajne praje, aby maloletá ostala v domácnosti starých rodičov (prípadne ak sa preukáže, že reálne navrhovateľka žije v R.. Y., tak v spoločnej domácnosti navrhovateľky s jej rodičmi). Celkový prístup otca a jeho rodiny je v rozpore s najlepším záujmom maloletej, keď otec vedel, že mu hrozí výkon trestu odňatia slobody a napriek tomu žiadal osobnú starostlivosť o maloletú, zároveň bolo nekorektné a zavádzajúce súd tvrdiť v rozvodovom konaní, že navrhovateľka nežije v domácnosti otca a odsťahovala sa do U. a zrazu keď to otcovi vyhovuje tak už tvrdí, že býva v R. Y..

Maloletá by čo najskôr mala obnoviť svoj život tak ako ho viedla do času rozvodu rodičov a tak ako žila keď bol otec roky vo výkone trestu tak, aby bola čo najmenej zaťažovaná. Matka stretnutiam maloletej s otcom nikdy nebránila a nebude jej brániť ani teraz. Ale nie je to navrhovateľka ani starí rodičia zo strany otca, kto je zákonným zástupcom maloletej. Zákonným zástupcom maloletej je matka maloletej, matka, ktorá sa o ňu vždy riadne starala a poskytovala jej všetko čo potrebovala. Neexistuje zákonný dôvod, prečo by mala byť matka obmedzovaná na svojich rodičovských právach. Opakovane zdôrazňuje, že v starostlivosti matky nie sú ani neboli zistené žiadne nedostatky ani negatíva, čo sa o domácnosti otca tvrdiť nedá. Samotný fakt, že otec si želá, aby maloletá ostala bývať u jeho rodičov, príp. u navrhovateľky nie je dôvodom, aby nebola v starostlivosti milujúcej matky. Rodičovská starostlivosť má prednosť pred starostlivosťou kohokoľvek iného. Zároveň matka je presvedčená o tom, že rodina otca/navrhovateľky je motivovaná najmä finančnými benefitmi, ktoré by jej vyplývali z náhradnej osobnej starostlivosti, kedy by navrhovateľka mohla mať nárok na finančné príspevky. Matka má za to, že by bolo v rozpore so zákonom umožniť takéto plytvanie štátnymi dávkami, keď matka je plne spôsobilá o svoju dcéru sa starať tak ako tomu bolo do rozvodu manželov. Nikdy a nikde neboli signalizované nedostatky v škole, v krúžkoch a záujmových aktivitách maloletej, vo výchove a starostlivosti o maloletú. Je len pochopiteľné, že maloletá S. chcela byť so svojim otcom, ktorý bol dlhodobo vo výkone trestu odňatia slobody a ktorý sa jej snažil dopriať čo jej "na očiach videl", avšak citová a finančná manipulácia s maloletou za takýchto okolností a podmienok je neprípustná. Maloletá síce údajne vyjadrila svoj názor písomne, čo však matke poprela a plakala, že to napísať musela. Maloletá s matkou ani so súrodencami ani s rodinou matky nemá žiadne problémy, je však vo veku kedy s ňou môže navrhovateľka s rodinou manipulovať a je potrebné tomu včas zabrániť. Opakovane poukazuje, že rozvod manželov nastal koncom februára 2021, otec maloletej bol roky vo výkone trestu odňatia slobody a roky sa o maloleté deti ako aj o maloletú S. starala výlučne matka, pričom vo výchove neboli žiadne nedostatky ani negatíva. Riadne sa deti učili, navštevovali s matkou lekárov ak bolo treba, matka sa riadne starala o domácnosť a vychovávala svoje deti. Má za to, že maloletá je vystavená priamemu a bezprostrednému riziku psychických nátlakov a emocionálnemu vydieraniu zo strany navrhovateľky, o čom svedčí aj list ku ktorému bola donútená napísať, pričom s istotou nechcela maloletá S. svojimi slovami matke ani starým rodičom zo strany matky ublížiť, avšak písala čo jej bolo diktované.

6. Otec sa k návrhom navrhovateľky a matky písomne vyjadril podaním doručeným súdu dňa 14.4.2021, uviedol, že súhlasí s tým, aby bola maloletá S. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti jeho sestry a jeho rodičov, nakoľko žili v spoločnej domácnosti od januára 2021.

7. Z vyjadrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately doručeného súdu dňa 12.4.2021, vyplýva, že s rodinou maloletej ich oddelenie spolupracuje od 21.1.2019, kedy bola matka maloletej G. R. nahlásená Obvodným oddelením PZ Jaslovské Bohunice ako nezvestná. Nezvestnosť nahlásil jej otec I. G., ktorý tiež uviedol, že matka má zlý psychický stav, lieči sa z alkoholizmu.

Maloletá pochádza z manželstva G. R. Z. I. R.. Z tohto manželstva tiež pochádzajú súrodenci maloletej D. R., T. XX.X.XXXX a U. S. R., T. X.X.XXXX.

Po nahlásení nezvestnosti matky boli vykonávané návštevy v rodine a rodina začala spolupracovať aj s občianskym združením Tenenet. Matka sa po 4 dňoch do domácnosti vrátila, uviedla, že zle psychicky zvládala vzatie jej manžela do ÚVTOS, potrebovala si oddýchnuť, preto svoje tri maloleté deti zanechala v starostlivosti svojich rodičov. Z vykonaných šetrení a preverením celkovej starostlivosti bolo zistené, že matka sa o deti riadne stará, alkoholizmus matka rázne odmieta, rodina uviedla, že v minulosti mala matka problémy, ale aktuálne alkohol neužíva. Maloleté deti tiež počas šetrení nikdy neuviedli, že by matka požívala alkohol. Celej rodine bola poskytovaná pomoc a podpora, matka aktívne spolupracovala s ich oddelením aj s o.z. Tenenet. Po návrate otca z ÚVTOS do domácnosti žili rodičia istý čas spolu, avšak otec sa náhle rozhodol opustiť spoločnú domácnosť, podal návrh na rozvod manželstva, čo opäť matka detí ťažko zvládala, keďže manželovi sa snažila pomôcť, splácala za neho dlhy počas jeho výkonu trestu v ÚVTOS, preto odchod otca brala ako „podraz“ z jeho strany.

Rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 31P/43/2020 zo dňa 10.2.2021, právoplatným dňa 13.2.2021 bolo manželstvo rodičov rozvedené. Súd schválil rodičovskú dohodu, kedy maloletá S. bola zverená do starostlivosti otca a maloleté deti D. Z. U. S. boli zverené do starostlivosti matky. Súd tiež upravil stretávanie maloletých deťmi s rodičmi.

Dňa 25.3.2021 kontaktovala ich oddelenie matka maloletých detí a uviedla, že otec detí bol opäť vzatý do ÚVTOS. Maloletá S. zostala v domácnosti otca a jej starých rodičov a odmieta túto domácnosť opustiť. Podľa matky je to preto, že otec si maloletú „kupuje“ rôznymi darčekom a má u neho voľnú výchovu, všetko jej dovolí. Matka sa vyjadrila, že situáciu už konzultovala so svojou právnou zástupkyňou a budú podávať návrh na zmenu zverenia S. do jej osobnej starostlivosti.

Dňa 7.4.2021 sa na oddelenie na základe predvolania dostavila maloletá spolu s I. I. G., a jej manželom U. G.. Manželia G. sa vyjadrili, že obaja budú žiadať o zverenie maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti, zatiaľ podala návrh na neodkladné opatrenie iba I. I. G. (sestra otca), nakoľko nevedela, že môže byť navrhovateľ aj jej manžel. Svoje rozhodnutie dobre zvážili, rozhodli sa tak ihneď po tom, čo otca maloletej I. R.É. vzali do výkonu trestu. Maloletá vtedy plakala, že chce zostať bývať u nich, nechcela ísť k svojej matke G. R.. Otec maloletej údajne tiež chcel, aby zostala maloletá v ich domácnosti, na ktorú je maloletá zvyknutá. Vo výkone trestu by podľa vyjadrenia manželov mal otec zotrvať 3 roky.

S maloletou S. bol vedený rozhovor osamote. Vyjadrila sa, že chce byť zverená do starostlivosti svojej tety, nakoľko s mamou nemá dobrý vzťah. Podľa jej vyjadrenia je matka závislá na alkohole, stále do nej „rýpe“, hádajú sa. So svojimi súrodencami D. a U. S. sa stretáva v domácnosti matky podľa rozsudku, teda každý utorok a každý druhý víkend. V závere sa maloletá vyjadrila, že svoje rozhodnutie dobre zvážila svoju mamu má rada, ale išla by k nej iba v prípade, že by matka podstúpila protialkoholické liečenie.

Z doterajších šetrení v rodine maloletej sú im známe pomery manželov G. aj matky maloletej. Manželia G. obývajú rodinný dom na adrese R. Y. XX, ktorý je v osobnom vlastníctve navrhovateľky. V domácnosti žijú ich maloleté deti I. G., T. XX.X.XXXX Z. Z. G., T. XX.X.XXXX, maloletá S. a jej starí rodičia zo strany otca F. R., T. XX.X.XXXX Z. I. R., T. XX.X.XXXX. Maloletá má v domácnosti svoju vlastnú detskú izbu, ktorú má kompletne zariadenú. V domácnosti bolo vždy čisto a zásoby potravín boli v dostatočnom množstve.

Matka maloletej žije spolu s maloletou D. Z. U. S. u svojich rodičov I. G., T. XX.X.XXXX Z. J. G., T. X.X.XXXX na adrese S. S. XXX. Jedná sa o 4-izbový rodinný dom, ktorý je v súkromnom vlastníctve manželov G.. Matka je zamestnaná v Hadzima Plant s.r.o, kde dosahuje čistý mesačný príjem cca 100,- eur, okrem toho je SZČO v účtovníctve. Z tejto činnosti má príjem od 150,- do 300,- eur mesačne. Rodičia jej so starostlivosťou o maloleté deti pomáhajú. Maloletá prespáva u matky v samostatnej izbe, kde má k dispozícii manželskú posteľ a skrine na šatstvo. Okrem toho má svoje veci aj v izbe maloletej D., kde

spávala predtým. V domácnosti matky neboli zistené rovnako žiadne nedostatky, hygiena bola na dobrej úrovni, zásoby potravín boli v dostatočnom množstve.

Z uvedeného vyplýva že v oboch domácnostiach sú vytvorené bytové podmienky na zabezpečovanie riadnej starostlivosti o maloletú. Maloletá vyjadrila svoj názor, aktuálne chce byť zverená do náhradnej osobnej starostlivosti I. I. G.. Preto odporúčajú súdu pri rozhodovaní prihliadať aj na želanie maloletej.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámení sa s návrhmi navrhovateľov, matky, písomnými vyjadreniami účastníkom konania, výsluchom navrhovateľov, matky, kolíznej opatrovníčky, oboznámením sa s .... správou Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 25.9.2020, keď konal v neprítomnosti otca, ktorý súhlasil aby súd konal v jeho neprítomnosti a zistil nasledovný skutkový stav:

9. Zástupkyňa navrhovateľov v 1. a 2. rade pred súdom uviedla, že sa pridrižiava podaného návrhu a k veci dodáva, že maloletá S. dlhodobo konštante vyjadruje svoj názor a to taký, že chce zostať u navrhovateľov v 1. a 2. rade, prostredie je tam vyhovujúce, bolo prešetrované i prostredníctvom opatrovníka s tým, že zo správy opatrovníka z marca 2022 vyplýva jednoznačné želanie maloletej, ktoré je potrebné zohľadňovať a rešpektovať. Čo sa týka kontaktu maloletej S. s matkou, v záujme súrodeneckých väzieb a veľmi dobrého vzťahu maloletej so starou matkou (matkou matky) chodíva každý druhý víkend do bydliska matky, matka si ju nepreberá, vozia ju tam navrhovatelia s tým, že napriek protialkoholickému liečeniu toto nemalo efekt u matky a je tu veľmi dôvodné podozrenie, že matka i naďalej požíva alkoholické nápoje, čo malo byť signalizované aj zo strany CDR. CDR oznámilo navrhovateľom, že to signalizujú (nevie sa vyjadriť komu to signalizovali, že majú takúto informáciu), čiže nielen z dôvodu priania maloletej, ale aj z dôvodu vyhovujúceho prostredia u navrhovateľov, z dôvodu veľmi vysoko pravdepodobného pokračovania v požívaní alkoholu matkou ako i s ohľadom na predchádzajúce rozhodnutie o zverení maloletej na čas po rozvode do starostlivosti otca má za to, že návrh je dôvodný. Čo sa týka výživného, navrhuje sumu 160,-eur tak ako to bolo určené aj na čas po rozvode matke platiť takéto výživné otcovi, s tým, že nemá informáciu kde a či matka pracuje. Čo sa týka výživného otca, z dôvodu, že je vo výkone trestu odňatia slobody a za neho nastúpili do starostlivosti o maloletú jeho sestra s manželom, navrhuje určiť minimálne výživné v rozsahu 30% zo sumy životného minima.

Na otázku súdu, kedy bol otec odsúdený resp. či je vo výkone trestu z dôvodu porušenia uloženia podmieneného trestu odňatia slobody? Zástupkyňa navrhovateľov uviedla: „Odsúdenia boli niekedy v roku 2016-2017, bol odsúdený podmienne so skúšobnou dobou, ktorú ale porušil ešte v minulosti, v roku 2017-2018, a kým sa o tom rozhodlo nastúpil do výkonu trestu v marci 2021.

10. Navrhovateľka v 1. rade pred súdom uviedla, že sa pridrižiava toho, čo uviedla jej zástupkyňa a k veci dodáva, že po tom ako otec maloletej sa rozhodol prevziať maloletú do starostlivosti a zostala u neho v podstate spolu bývali, keď bývali v jednom dome, čo je rodičovský dom jej a bratov - otca maloletej S., to bolo v roku 2020. Vtedy spolu nadviazali s maloletou bližší vzťah, bola jej bližšie ako žena, keďže otcovi si nedovolila všetko povedať, bola akoby náhrada za jej matku. Keď otec nastúpil do výkonu trestu, prvé čo jej vtedy maloletá povedala bolo, že chce zostať u nich, že nechce ísť k matke. Čo sa týka výchovy maloletej všetko je v poriadku, všetko rešpektuje, v domácnosti sa snaží, keď ju niečo poprosí, spraví to, keď ide von, povie jej kedy má byť doma a ona pekne na čas príde, nie sú s ňou žiadne problémy. Čo sa týka tvrdenia matky pred začatím pojednávania, že nesúhlasí s návrhom, lebo vie, že maloletá má u nich frajera, o tomto sa s maloletou rozprávali aj rozprávajú, vie, že má kamarátov, ale frajera nemá. Maloletá S. navštevuje psychologičku I.. N., to jej veľmi pomáha, chodia tam raz za mesiac.

V U.T. kúpili dom v októbri 2021, keďže ide o starší dom, tento prerábajú, momentálne bývajú u synovca na byte v U.. V rodičovskom dome v R. Y. bývali do apríla 2021, odsťahovali sa z toho dôvodu, že jej otec (otec navrhovateľky), ktorý tam s nimi býval má psychické problémy, nebolo vhodné, aby tam bývali s deťmi ani s maloletou S., preto sa odsťahovali, odišla s nimi aj jej matka (matka navrhovateľky). Bývajú v 2-izbovom byte u synovca, býva tam ona s manželom, ich dve maloleté deti, S., a matka. Nevie sa vyjadriť, ako dlho bude trvať rekonštrukcia domu v U..

Maloletá S. navštevuje 9. ročník ZŠ v U., v škole je všetko v poriadku, maloletá je väčšinou samostatná čo sa týka učenia, ak je potreba, učí sa s ňou ona alebo jej (stará matka maloletej), maloletá chodí na doučovanie z angličtiny a matematiky.

Maloletá je zdravá, sú s ňou bežné výdavky, výdavky na doučovanie sú 200,- eur mesačne na angličtinu a 6,- eur za hodinu na matematiku, kde chodí podľa potreby minimálne raz do týždňa. Bežné výdavky sú približne 70,-eur mesačne oblečenie, strava 150-200,- eur mesačne, hygienické potreby 20,-eur mesačne podľa potreby.

Ďalej navrhovateľka uviedla, že aktuálne nie je zamestnaná, skončila rodičovskú dovolenku v máji 2021, je evidovaná na úrade práce, chce využiť kurz manikérky cez úrad práce. Za bývanie u synovca sú dohodnutí tak, že platia elektrinu a plyn čo je mesačne asi 160,-eur.

S matkou je maloletá v kontakte, matka jej voláva asi raz za týždeň, sú v kontakte aj cez FB, nevie obsah ich komunikácie, maloletá tam chodí každé dva týždne a to na základe rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení, chodí tam od piatka do nedele, vozia ju tam aj chodia po ňu. Maloletá hovorí, že tam chodí kvôli súrodencom a starej mame, s ktorými má dobrý vzťah. Čo sa týka matky, maloletá je nespokojná, hovorí, že matka stále do nej vyrýva, rozpráva jej o otcovi, že je vo väzení, že je basista, že sa o nich nestará, vulgárne sa matka vyjadruje, oplzlo, že je to „kokot“, že ju bájaval a takéto veci, čo si myslí, že by sa matka nemala takto vyjadrovať pred maloletou. S. si všimla, že matka naďalej požíva alkohol aj potom ako sa vrátila z liečenia, myslí, že to bolo asi pred mesiacom. Maloletá chodíva od matky rozladená, je rozčúlená i po telefonátoch s matkou, pani psychologička musí s ňou pracovať, ako má predychávať, počítať si a podobne, aby zvládala takéto situácie, lebo bolo aj to, že si maloletá ubližovala, porezala sa vzadu na stehne, to bolo myslí si vtedy keď otec nastúpil do výkonu trestu. Stalo sa aj, že aj po telefonáte s matkou naschvál narazila do zárubne, mala aj modrinu, to bolo minulý rok, keď ešte bývali v Y.. Asi pred dvomi, tromi mesiacmi jej maloletá povedala, že pani psychologičke sa priznala, že si porezala z vnútornej strany stehno. Potom sa s maloletou rozprávali, povedala maloletej, že nemusí mať taký rešpekt pred ňou a keď má nejaký problém, má to povedať. Maloletá odvtedy sa jej viac zdôveruje.

11. Navrhovateľ v 2. rade pred súdom uviedol, že čo sa týka starostlivosti o maloletú, myslí, že to zvládajú, maloletá si nesťažuje, je spokojná, všetko bolo povedané, on pomáham maloletej s matematikou. S maloletou sa rozpráva, zdôverí sa aj jemu. Čo sa týka návštevy maloletej u matky on väčšinou chodí pre ňu v nedeľu, keď ide od matky, vidí, že je rozladená, čo vidí napr. z toho, že otvorí kufror bachne tam kabele a tresne s kufrom, sadne do auta a povie „poďme už preč“, potom už spolu komunikujú všetci traja keď prídu domov. Čo sa týka sebapoškodzovania on si to na maloletej nevšimol, keďže pred ním sa nevyzlieka, manželka mu to ale hovorila, rozprávali sa o tom, vie o tom.

Ďalej uviedol, že je živnostník, predmetom živnosti je zámočníctvo, montáže, aktuálne má prácu, jeho priemerný čistý mesačný príjem je od 1.200,- eur do 1.500,- eur.

12. Zástupkyňa matky pred súdom uviedla, že popierajú požívanie alkoholu matky po absolvovaní liečenia, matka podstúpila testy, následne mala aj sedenie s CDR, bolo to prešetrené v spolupráci s psychológom a psychiatrom, toto potvrdené nebolo. Matka má dôvodné podozrenie, že maloletá má potrebu vyvolávať tento dojem, aby si zabezpečila ďalší pobyt u navrhovateľov, má za to, že nie je zákonný dôvod na nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko maloletá má oboch rodičov, otca aktuálne vo väzení a tento nie je momentálne schopný zabezpečovať starostlivosť, má aj matku, ktorá má v starostlivosti ďalšie dve deti, o ktoré sa riadne stará, má vytvorené všetky vhodné podmienky pre výchovu maloletej. Maloletá aktuálne býva s navrhovateľmi v 2-izbovom byte spolu s ďalšími 5-timi ľuďmi. Matka má za to, že vzťah medzi navrhovateľmi a jej 16 ročnou dcérou je viac kamarátsky ako výchovný, navrhovatelia nevystupujú z pozície rodičov ale skôr z pozície kamarátov, o čom svedčí aj ich nízky vekový rozdiel. Tomuto matka rozumie, aj to podporuje avšak nemôžeme postaviť apriori 16 ročné deti, že sa rozhodnú, že nechcú bývať s rodičmi ale s kamarátkou, vychádza z toho, že maloletá S. sa matke vyjadriala, že aj keď otec bude prepustený o desať mesiacov z výkonu trestu, nechce bývať ani s matkou ani otcom. Je prirodzené, že uprednostnila voľnejší režim, čo sa odzrkadľuje aj vo vyjadreniach na adresu matky, podľa navrhovateľky maloletá uviedla, že matka do nej vyrýva, avšak matka sa snaží maloletú vychovávať a stanovovať maloletej striktné pravidlá, kedy matka vyjadriala svoj nesúhlas s tým, že maloletá má priateľa ako aj s tým, že nesúhlasí s tým, aby sa stretávala s partiou 18 ročných, nakoľko má o maloletú z tejto stránky obavy. Je len prirodzené, že maloletá toto vníma ako vyrývanie a nesúhlasí s takýmto obmedzovaním v jej ponímaní.

K sebapoškodzovaniu maloletej je potrebné uviesť, že nie je zrejme, z akých príčin k tomuto prichádzalo, keď zranenia si mala maloletá spôsobiť v čase, keď bývala v Y., kde evidentne nebolo vhodné prostredie na výchovu maloletých detí a aj z tohto dôvodu sa sama navrhovateľka odsťahovala z Y.. Ďalším momentom, uviedla navrhovateľka, bol nástup otca do výkonu trestu, čo s matkou maloletej nemá žiaden súvis. A pokiaľ ide o spomínané zranenie v poslednom období ako uviedla navrhovateľka, v danom čase sa matka nachádzala na liečení vo D. F. je teda otázkou z akých dôvodov si maloletá tieto zranenia spôsobovala, mám za to, že to nebolo v súvislosti s matkou.

Je toho názoru, že na názor maloletej treba prihladiť, ale výchova je v prvom rade na rodičoch. Inštitút náhradnej výchovy bol zákonodarcom myslený pre prípad, keď ani jeden z rodičov nie je schopný sa o dieťa postarať a nie pre prípad, kedy si pubertálne deti budú vyberať u koho budú bývať. Čo sa týka

samotného návrhu, matka nesúhlasí, aby bola maloletá zverená do náhradnej starostlivosti a žiada, aby bola zverená do jej starostlivosti.

V prípade ak by súd nariadil náhradnú osobnú starostlivosť, matka trvá na ponechaní styku s tým, že s navrhovanou výškou výživného matka nesúhlasí. Matka bola dlhodobo práceneschopná. Čo sa týka nákladov maloletej, bez krúžkov boli vyčíslené na sumu 264,- eur, pričom za odôvodnený náklad matka uznáva doučovanie z matematiky, náklady na angličtinu sú neprimerane vysoké a neboli ani preukázané. Z uvedeného vyplýva, že ak by aj matka za odôvodnený náklad na doučovanie AJ uznala sumu 100,-eur, celkové náklady na maloletú by dosahovali výšku 364,-eur. V prípade ak by súd nariadil náhradu osobnú starostlivosť, navrhuje určiť výživné vo výške 30% zo sumy životného minima, z dôvodu, že matka v súčasnosti nedosahuje žiaden príjem a z dôvodu dlhodobého liečenia ani nemala v predchádzajúcom období príjem. Aktuálne jej otec maloletých detí zasiela na ich výživu 28,- eur na obe maloleté deti a poberá rodinné prídavky na tieto dve deti, čo je celým príjmom matky, s výchovou a výživou jej pomáha jej rodina, výživné vo vyššej sume je pre matku nereálne.

13. Matka pred súdom uviedla, že nie je pravdou, že by sa takto vyjadrovala voči otcovi pred maloletou ako to uviedla navrhovateľka, možno to bolo niekedy v minulosti, keď s otcom maloletej ešte žili a už nemali dobrý vzťah a že sa voči sebe takto vzájomne vyjadrovali.

Na otázku súdu, z čoho usudzuje, že maloletá má u navrhovateľov benevolentnejšiu výchovu a ich vzťah je kamarátsky? Matka uviedla: „Ja si svoje dieťa poznám, viem aká je, vidím to z toho, že keď jej niečo poviem, tak mi oponuje. Napríklad jej poviem, aby sa išla naraňajkovať, ona mi povie, že nejde, zvýši na mňa hlas, alebo sa jej spýtam čo robí, aby išla dole, povie mi „nejdem, nemám čas“ a podobné veci. Ja usudzujem benevolentnejšiu výchovu z toho dôvodu, že v S. S. nemá kamarátov, má tam iba jednu kamarátku a v U. má partiu, ja nemám auto a nemám ju ako vodiť do U., keď by tam hocikedy mohla ísť, teda keby bývala u mňa natrvalo, nemohla by chodiť do U. každý deň, ale iba cez víkend. Tá partia v U. je staršia a čo som videla zábery na Instagrame a messengeri, neboli to pekné fotky, fajčia tam, pijú, neviem čo fajčia, možno aj marihuanu, na tých fotkách som videla tých chalanov, že fajčia a pijú, ona tam nefajčila a nepila, asi sa takto fotiť nebude. Ja viem, že navrhovatelia sa o ňu postarajú, nie je tam hladná ani smädná, ale viem, že v U. chce byť kvôli partii, má 15 rokov. Maloletá si dala podmienku, že keď pôjdem na liečenie, že sa vráti naspäť, maloletá však neverila, že tam naozaj pôjdem, ona ma prosila, aby som na súde súhlasila, aby mohla bývať u navrhovateľov, lebo že tam má svoju partiu, chodí tam do školy.“

Na otázku súdu, či bola prvýkrát na protialkoholickom liečení? Matka uviedla: „Ja som bola teraz prvýkrát na protialkoholickom liečení od 10.1.2022 do 24.3.2022 vo Veľkom Záluží, absolvovala som celú liečbu. Teraz mám doliečovacie postupy, navštevujem individuálne terapie u Mgr. R. Otvorené srdce, na Poliklinike Družba Trnava, každý pondelok mám skupinovú terapiu a raz mesačne navštevujem psychiatra I. D. v BC Trnava, ktorý mi predpisuje aj lieky, pôjdem na posilňovačku na dva týždne v júni 2022 do Veľkého Zálužia. Ja som si dala urobiť pečeňové testy minulý týždeň v utorok, kde sa potvrdilo, že je to v poriadku, keď by som požívala alkohol, neboli by testy v poriadku.“

Na otázku súdu, odkedy matka eviduje problémy s alkoholom? Matka uviedla: „Ja som pila pomaličky, prvé problémy to boli, keď manžel prišiel prvýkrát z väzenia, bolo to asi pred dvomi rokmi, vtedy som pila len tak príležitostne a viacej som začala v súvislosti s rozvodom manželstva, mala som medzitým aj pauzy, že som nepila vôbec, riešil ma vtedy Tenenent.“

Ja bývam v rodičovskom dome s oboma deťmi, bývajú tam s nami aj moji rodičia. Rodičia mi pomáhajú so starostlivosťou o deti, starali sa o ne aj teraz, keď som bola na liečení, pomáhajú mi aj moji dvaja bratia, ktorí sú krstní rodičia detí.“

Na otázku súdu, ako prebieha návšteva maloletej izbe? Matka uviedla: „Maloletá je väčšinou zatvorená v izbe, ja sa jej ale snažím venovať, beriem ju aj do Trnavy, napr. do McDonaldu, keď niečo potrebuje kúpim jej, dám jej aj peniaze keď odchádza, aby mala čo potrebuje. Vzťah medzi nami je teraz veľmi narušený, lebo ona vie, že mám pravdu v hocíjakých bežných veciach, ona mi ale oponuje, na to máme aj CDR, aby nám pomohli, aby sme si našli k sebe cestu, ako sa mám správať ja ku nej a ona ku mne.“

Na otázku súdu, čo je hlavný dôvod, prečo nesúhlasí s návrhom? Matka uviedla: „Ja som jej matka, prečo by ju mali vychovávať v podstate cudzí ľudia. Môj manžel keď vyjde z basy bude schopný sa o ňu starať.“

Na otázku súdu, prečo v čase rozvodu súhlasila, aby maloletá bola zverená otcovi? Matka uviedla: „Ona chcela bývať s otcom, nerozumeli sme si, ja som to rešpektovala, keďže on je otec, s otcom sme sa takto dohodli. Ja už si to presne nepamätám. My sme s otcom maloletej v kontakte, my sme sa nejako už dohodli, dohodli sme sa tak, že budeme spolu, takže o 10 mesiacov bude situácia zase iná.“

Na otázku súdu, či pozná stanovisko otca v tejto veci? Matka uviedla: „Áno rozprávali sme sa, manžel mi hovoril, aby som s tým, súhlasila, aby bola zverená navrhovateľom, aj maloletá mi to hovorila, ja sa jej ale nechcem vzdáť.“

Na otázku zástupkyne navrhovateľov, prečo ste nastúpili na liečenie? Matka uviedla: „Hlavne kvôli sebe, lebo som s tým už začala mať problém, a lebo ma o to poprosila moja dcéra. Chcela som si fyzicky aj psychicky odpočinúť. Ja som chodila na kluby anonymných alkoholikov a povedala som si, že nechcem takto dopadnúť. Nepamätám si odkedy som začala chodiť na tieto kluby, bolo to v zime 2021 bola som tam asi trikrát.“

Matka ďalej uviedla, že je živnostníčka už 18 rokov, predmetom živnosti sú dokončovacie stavebné práce, túto prácu robí celý život, popri živnosti pracovala v záhradníctve, v Bille, v domove dôchodcov, kde pracovala iba krátko a na dohodu, keďže prevádzkovala živnosť nemohla sa tomu venovať, zamestnala sa lebo od manžela teraz príjem nemá a má veľké výdavky, má tri deti. V Bille skončila preto, lebo išla na liečenie, v záhradníctve Hadzima s ňou mnou ukončili pracovný pomer preto, lebo sa tam chodí len na sezónu. Podávala aj daňové priznanie ako živnostníčka za minulý rok 2021, mala príjmy 2.250 eur, výdavky 1.350,- eur.

Vzhľadom na predbežné právne posúdenie a skutočnosť, že nechce aby maloletá bola vypočúvaná pred súdom súhlasí so zverením maloletej do starostlivosti navrhovateľov v 1. a 2. rade, je toho názoru, že to zlepší ich vzťah s maloletou. Navrhuje, aby sa styk s maloletou realizoval len počas víkendov tak, ako to bolo upravené v neodkladnom opatrení.

14. Procesná opatrovníčka uviedla, že preverením celkovej starostlivosti u navrhovateľov či už u lekára, v škole alebo prešetrením pomerov v domácnosti bolo zistené, že navrhovatelia vykonávajú starostlivosť o S. riadne, v škole ju učiteľia chvália, učí sa veľmi dobre, na jednotky, dvojky, správanie je slušné a úctivé. Navrhovatelia so školou aktívne spolupracujú. Rodina spolupracuje aj s CDR Pečeňady, CDR hodnotí starostlivosť navrhovateľov ako veľmi dobrú, maloletá má s nimi vytvorený veľmi pekný vzťah, psychologička CDR uviedla, že sú pre ňu podporné osoby v jej živote, maloletá sama uviedla, že u navrhovateľov sa cíti veľmi dobre, chce zostať bývať v ich domácnosti, kde sa cíti dobre, pokojne, má tam svoj klud. Zo strany CDR bolo ponúknuté S., aby začala spolupráca aj s matkou, aby sa im zlepšil vzťah. Toto S. prijala, takže aktuálne spolupracujú na zlepšení vzťahu. So svojim otcom má maloletá veľmi dobrý vzťah, denne spolu komunikujú. S. sa vyjadruje, že svoju maminu má rada a ju ľúbi, len aktuálne si želá, aby rešpektovala mama jej rozhodnutie, aby zostala u navrhovateľov. Doporučuje vyhovieť návrhu.

15. Otec maloletej vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 1.2.2022 uviedol, že navrhovatelia sa o maloletú S. veľmi dobre starajú, spolupracujú aj s CDR, preto si je istý, že sú veľmi zodpovední a starostliví. S maloletou je každý deň v telefonickom kontakte a vie, že jej nič nechýba a je u nich šťastná, žiada, aby im maloletá bola zverená do starostlivosti.

16. Z Výpisov z registra trestov zo dňa 9.5.2022 súd zistil, že navrhovatelia v 1. a 2. rade nemajú záznam v registri trestov.

17. Zo správy MUDr. I. H., praktický lekár pre deti a dorast zo dňa 9.4.2021 vyplýva, že navrhovateľ v 2. rade je schopný postarať sa o zverené dieťa.

18. Zo správy MUDr. I. Č., všeobecný lekár U. zo dňa 15.3.2022 vyplýva, že navrhovateľka v 1. rade je fyzicky a psychicky spôsobilá starostlivosťou o maloleté dieťa.

19. Z daňového priznania matky za rok 2021 vyplýva, že príjem zo živnosti bol 2.250,- eur a výdavky boli vo výške 1.350,- eur, daňový preplatok bol 381,52 eur.

20. Zo správy spoločnosti BILLA, s.r.o. Bratislava zo dňa 2.5.2022 vyplýva, že matka pracovala v ich spoločnosti od 23.11.2021 do 10.1.2022, pracovný pomer bol ukončený v skúšobnej dobe zo strany organizácie. Čistý príjem matky v mesiaci november 2021 bol 201,77 eur, v mesiaci december 2021 596,38 eur, v mesiaci január 2022 210,53 eur.

21. Z Pracovnej zmluvy uzavretej medzi zamestnávateľom: Zariadenie pre seniorov v Trnave a matkou ako zamestnancom dňa 28.7.2021 vyplýva, že pracovný pomer bol uzavretý na dobu určitú do 31.7.2022 so skúšobnou dobou 3 mesiace, s dňom nástupu 28.7.2021 v pracovnom zaradení pomocný kuchár.

22. Zo Žiadosti o ukončenie pracovného pomeru zo dňa 23.9.2021 vyplýva, že matka ukončila pracovný pomer u zamestnávateľa - Zariadenie pre seniorov v Trnave v skúšobnej dobe k 23.9.2021.

23. Podľa § 45 ods. 1,2,3,6,7,8,9 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. (ods. 1)

Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.(ods. 2)

V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. (ods. 3)

Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. (ods. 4)

Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. (ods. 6)

Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. (ods. 7)

Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.(ods. 8)

Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.(ods. 9)

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Predmetom tohto konania bol návrh navrhovateľov v 1. a 2. rade na zverenie maloletej S. do náhradnej osobnej starostlivosti a návrh matky na úpravu práv a povinností k maloletej S. - zverenie do jej osobnej starostlivosti.

25. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že maloletá S. bola rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 31P/43/2020-72 zo dňa 10.2.2021 na čas po rozvode manželstva zverená do starostlivosti otca (rodičia uzavreli dohodu o úprave práv a povinností), s otcom žila v spoločnej domácnosti až do 24.3.2021 kedy otec nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody, kde je otec doposiaľ. Maloletá s otcom žila v rodinnom dome spolu s manželmi G. (navrhovatelia v 1. a 2. rade), ich maloletými deťmi I. Z. Z. a starými rodičmi zo strany otca. Maloletá po nastúpení otca do výkonu trestu odňatia slobody zostala v tejto domácnosti, odmietla sa vrátiť k matke. Na základe návrhu navrhovateľov v 1. a 2. rade súd nariadil dňa 26.4.2021 neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá S. dočasne zverená do náhradnej osobnej starostlivosti I. I. G. Z. U. G. - navrhovateľov v 1. a 2. rade a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

26. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že za danej situácie je v najlepšom záujme maloletej jej zverenie do starostlivosti navrhovateľov v 1. a 2. rade, keď maloletá je v ich starostlivosti nepretržite od nástupu otca do výkonu trestu odňatia slobody, teda už viac ako rok, bolo zistené, že starostlivosť vykonávajú riadne, maloletá dosahuje v škole veľmi dobré výsledky, jej správanie je slušné a úctivé, navrhovatelia so školou aktívne spolupracujú. Rodina spolupracuje aj s CDR Pečeňady, ktoré takisto hodnotí starostlivosť navrhovateľov ako veľmi dobrú, maloletá má s nimi vytvorený veľmi pekný vzťah, navrhovatelia sú pre maloletú podporné osoby v jej živote.

Súd prihliadol i na názor maloletej, ktorý je maloletá vzhľadom na svoj vek schopná vyjadriť, maloletá uviedla, že u navrhovateľov sa cíti veľmi dobre, chce zostať bývať v ich domácnosti.

Otec súhlasil so zverením maloletej S. do náhradnej starostlivosti navrhovateľov v 1. a 2. rade, a napokon i matka v priebehu konania súhlasila, aby bola maloletá zverená do starostlivosti navrhovateľov, keď priznala problémy s požívaním alkoholických nápojov, potrebu pokračovať v liečbe, uznala, že vzťah s maloletou je narušený a je potrebné pracovať na jeho zlepšení, čo sa už v súčasnosti aj realizuje prostredníctvom CDR.

27. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd zveril maloletú S. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom G. a návrh matky na zverenie maloletej S. do jej osobnej starostlivosti zamietol.

28. Zároveň súd uložil rodičom maloletej S. prispievať na jej výživu.

Pri určení výživného súd vychádzal u matky zo skutočnosti, že i keď je v súčasnosti nezamestnaná, do tejto situácie sa dostala vlastným zavinením (požívanie alkoholických nápojov a následná práceneschopnosť z dôvodu liečby a z tohto dôvodu ukončenie pracovného pomeru), preto súd s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine vychádzal zo skutočnosti, že je schopná sa zamestnať čo vyplýva i z listinných dôkazov - z Pracovnej zmluvy uzavretej so zamestnávateľom: Zariadenie pre seniorov v Trnave; Správy spoločnosti BILLA, s.r.o., podľa vyjadrenia matky pracovný pomer ukončila z dôvodu liečenia. Súd pri určení výšky výživného matky vychádzal zo skutočnosti, že v čase poslednej úpravy výživného v súvislosti s rozvodom matka uvádzala priemerný čistý mesačný príjem vo výške 600,- eur. Vzhľadom na vyššie uvedené - následné zamestnania matky, dôvod ukončenia pracovného pomeru na strane matky, súd má za to, že nedošlo u nej k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výživného. Preto určil matke vyživovaciu povinnosť voči maloletej S. v rovnakej výške - 160,- eur mesačne.

Pri určení výživného otcovi, súd s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine má za to, že súčasnú situáciu - že je bez príjmu, vo výkone trestu odňatia slobody, si otec zapríčinil sám, preto súd vychádzal z jeho posledného príjmu, ktorý uvádzal v konaní o rozvode manželstva vo výške 620,- eur mesačne v čistom.

U oboch rodičov súd zohľadnil, že majú ďalšie dve vyživovacie povinnosti a to k maloletej D. a maloletému U. S., ktorí boli na čas po rozvode manželstva zverení do starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť na ich výživu sumu 150,- eur mesačne na D. a 120,- eur mesačne na U. S..

Súd mal za to, že takto určené výživné zodpovedá citovaným zákonným ustanoveniam, keď výdavky na zabezpečenie základných potrieb pre maloletú (strava, oblečenie, hygiena) sú vo výške 240,- eur až 290,- eur mesačne. Maloletá má i ďalšie výdavky v súvislosti s doučovaním (200,- eur mesačne na angličtinu a 6,- eur za hodinu na matematiku, kde chodí podľa potreby minimálne raz do týždňa)

29. Zároveň súd upravil styk matky s maloletou S. a to v zmysle návrhu matky, tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku, a to za účelom zabezpečenia kontaktu matky s dcérou, aby sa citové a rodinné puto medzi nimi neprerušilo.

30. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 Civilného mimosporového poriadku, tak že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.